

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

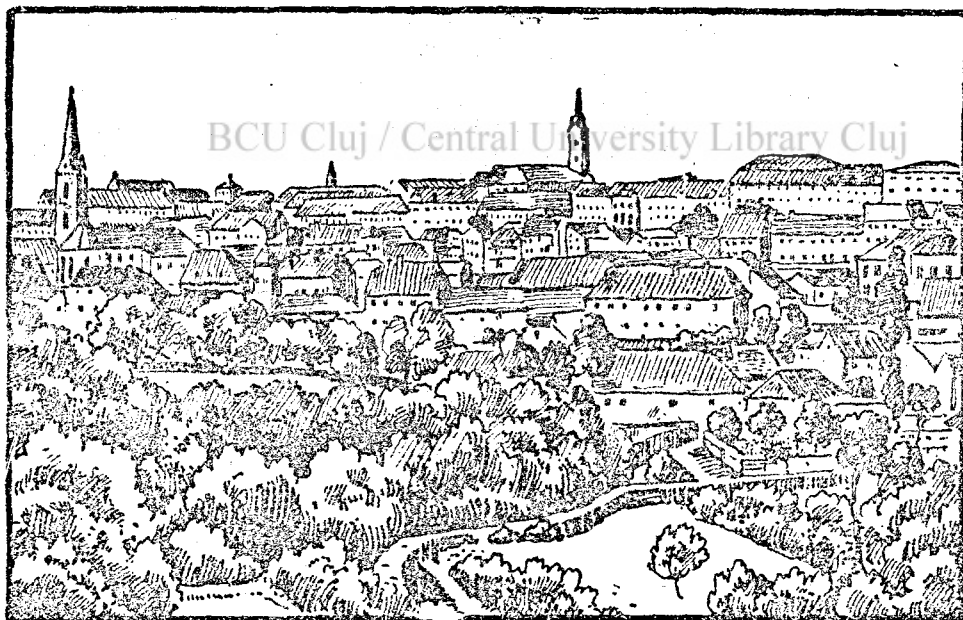
FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Forrongnak a horvátok.

A világháború legsúlyosabb következménye az az állandóan emlegetett rettenetes gazdasági válság, amely már Európa minden országát pusztulással fenyegeti. Mindenütt napról-napra súlyosabb a helyzet, ami arra

A délszláv népfajhoz tartozó horvátok országát Szent László magyar király, ezelőtt több mint nyolcszáz esztendővel, elfoglalta és Magyarországhoz csatolta. Ettől kezdve a horvátok a legujabb időkig magyar uralom

Zágráb, Horvátország fővárosa

ellen ösztönözze az embereket, hogy minden ellentétet félretéve, közösen védekezzenek mindinkább fenyegető veszedelemmel szemben, amely már az ugynevezett győztes államokat is fojtogatja.

És mit látunk? Éppen az ellenkezőt. A géppolitikát csináló államférfiak egymással harcolnak, az egyes országok egymás ellen harcolnak, sőt még az ugyanazon fajhoz tartozó testvérek is véres harcokat vívnak egymással, amint a horvátországi forradalmi események mutatják.

alatt éltek. A magyarok és a horvátok jól megfértek egymás mellett, mert a magyar királyok meghagyták őket régi jogaikban, szabadságaikban úgy, hogy a horvátok pompásan fejlődhettek gazdasági és műveltségi tekintetben is.

A nyolcszáz év alatt jóban-rosszban egymás mellett élt a két nép, együtt harcoltak századokon át a közös ellenség, a török ellen, és együttesen védelmezték a közös hazát, Magyarországot. Ezt a békességes, jó viszonyt csak az osztrák császári ház ármányko-

dásai zavarták meg rövid időre. De a kiegyezéskor ismét visszakerültek a magyar uralom alá, mint Magyarország társországa, messzemenő szabadságokkal, saját külön horvát hivatalos nyelvvel.

A világháborút befejező békeszerződések azonban úgy találták, hogy föl kell „szabadítani” a horvátokat a „magyar elnyomás” alól és össze kell társítani őket a szerbekkel, mert ezek nekik testvéreik, hiszen mindkét nép a délszláv népfajhoz tartozik.

De nemsokára kiderült, hogy az ugynevezett magyar elnyomás valóságos gyöngyélet volt a szerb testvérek mellett való szabadsághoz képest. A csatlakozás örömmámorát, mint másfelé is megtörtént, a nagyon is gyors kiábrándulás keserűségei váltották föl. A horvátokat a testvér szerbek háttérbe szorították, szabadságaikat megnyirbálták s az ezek miatt panaszkodókat börtönbe vetették.

Több vezető emberük külföldre menekült, ahol nyíltan hirdették, hogy a magyarok alatt szabadon élhettek és visszakivánták a magyar uralmat. Horvátországban is hirdették ezt, amiért egyik vezér emberüket börtönbe vetették, mire kitört a régóta előkészített forradalom, a polgárháború a szerbek ellen.

Az angol lapok egész nyíltan és hosszú cikkeken számolnak be azokról a véres harcokról, melyek a horvátok és szerbek között folynak és amelyekben eddig már állítólag hatvanezer halott és sebesült van. A sebesültek és az üldözöttek nagy része Magyarországra menekült, ahol borzalmas színekkel festik a szerbek kegyetlenkedéseit. Aki pedig halott a délszláv népek vérengző természetéről, az elképzelheti, hogy milyen mézszárlás folyhatik Horvátországban.

A világháboruban győztes nagyhatalmak böles államférfiai, akik a már sok támadásban részesített békeszerződéseket csinálták, s akik komoly megfontolás nélkül boronáltak egybe össze nem illő népeket, még ha azok esetleg fajtestvérek voltak is, most gyönyörködhetnek munkájuk eredményében, hogy a gyönyörűségnek hirdetett egyetértésben és békességben élő horvát és szerb testvérek hogyan gyilkolják egymást!

És ezt az állapotot nevezik békének, ami már ma-holnap tizenöt esztendeje dühöng az emberiség között. Ország ország ellen, nép nép ellen és testvér testvér ellen barcol gazdasági fegyverekkel, s amint a horvát példa mutatja,

már löfegyverekkel is. És a világpolitikát csináló államférfiak még sem tudják mérsékelni hatalmi tébolyukat, még mindig arra igyekeznek, hogy minél jobban lenyomják, tönkretegyék ellenfeleiket ahelyett, hogy közösen, vállvetve, világuralmi vágyaikról lemondva, a krisztusi szeretet nevében együttesen dolgozzanak az emberiség közös javára a világ-békéért.

Dr. Görög Ferenc.

Vajda Sándor bukása.

Habár Romániában minden kormány alatt mozog a föld, mert a belpolitikai élet folyton hullámzik, zajlik, sőt viharzik, mégis bizonyos tekintetben meglepetést keltett Vajda Sándor és kormányának a lemondása. Mindenki azt hitte, hogy a konverzió torpedója fogja elsülyeszteni az erdélyi színezetű kormány hajóját, de ezuttal Titulescunak, a londoni nagykövetnek hiúságán, mint szilvama-gon esuszott el.

London, ismét csak London. Vajda 1920-ban is az angol fővárosban tárgyalt, mikor arról értesült, hogy idehaza megbukott. Mint kormányfő utazott el és mint magánember érkezett haza. Most még ki sem kellett utaznia Londonba, mégis Londonból buktatták meg. A barátja, Titulescu nem nézte jó szemmel, hogy a kormány bizalmi emberei Litvi-novval, az orosz szovjet követével közvetlenül tárgyaltak és az orosz—román meg nem támadási szerződést nyélbe akarták ütni. Titulescu nemcsak tehetséges és ravasz külpolitikus, hanem a világ lehiubb embere is, akinek Jorga szerint külön költségvetése, külön sajtója s egészen speciális hatásköre van, kormányok fölött áll s külpolitikai kérdésekben még a királlyal is néha szembe kerül.

Hogy megérthessük a helyzetet, a kormányt hasonlítsuk össze a községi tanáccsal. A Vajda miniszterelnök bukásával nem történt más, mintha a községi bírót és az egész tanácsot megbuktatná a községi titkár, a főnököt elkergetné az alkalmazott. Bizony nagy szegény ez, de nem a Vajda Sándor terhére, hanem Románia alkotmányos életére. Másutt a nagykövet urat repítették volna, de nálunk a francia nagyipar szekere felült Titulescu-ra, elgázolta Vajda Sándort és kormányát.

A nagykövet úr győzött, sőt az új Maniu-t kormányban külügyminiszter lett és hiába

próbálja ugy beállítani Maniu, hogy az orosz—román megnemtámadási szerződés megkötése ügyében folytatódni fognak Litvinovval a tárgyalások. Erre már alig kerül sor, mert a történetek után az orosz szovjet bizonyára nem áll kötélnek s az orosz—román viszonyt továbbra is a Briand-féle Kellog-paktum szenteltvízes megállapodásai fogják szabályozni.

A Vajda-kormánynak amugysem jósltak a politikai jósök hosszú életet, a nemzeti-parasztpártnak csak a mellékcsoportjából került ki a bukott kormány és most Maniu a párt vezérkarából állította össze az új kormányt. Jönnie kellett Maniunak, még Vajda Sándor elejtése árán is, mert különben a párt egysége forgott veszélyben.

Vajda Sándor kolozsvári ember, megcsinálta a választást, amely a székelyföldi kilengéseken kívül, a romániai viszonyok között tiszta választás volt. Ez Vajdának az egyetlen érdeme. Módosította a konverziót, amely a magyar kisbirtokosokon alig segített valamit, a középbirtokosokról megfeledkezett, de a ma-

gyar bankokat sem állította lábra. Kormányzása alatt a hitelélet nem javult semmit s legnagyobb ígéretét, hogy a tisztviselőket és a nyugdíjasokat pontosan fogja fizetni, nem tudta beváltani.

A legsúlyosabb kérdések megoldása tehát a Maniu-kormányra hárult. Vajjon a badacsonyi remete mit hoz, mi van a tarsolyában? Jobb sorsa lesz a magyar kisebbségnek a kormányzása alatt?

Mindezekre a kérdésekre a jövő fog választ adni.

Olajos Domokos.

Kétlítőld

A négy hatalom tanácskozása. A nagy leszerelési tanácskozás előkészítője lett volna ez a tanácskozás, amit — mint már megirtuk — angol indítványra és Londonban akartak megtartani, nem négy, hanem öt hatalom között. Amerika azonban — amely egy ötödik hatalom lett volna — nem fogadta el a meghívást, s most már az is kétségessé vált, hogy a tanácskozást egyáltalában meg lehet-e tartani. Németország ugyanis csak azzal a feltétellel fogadta el a meghívást, ha azt az eredeti terv szerint Londonban tartják, mert úgy érezte, hogy minden ellenséges befolyás ott érvényesülhet legkevésbé. Ezért a német kormány már azt a hirt is kedvetlenül fogadta, hogy Herriot francia miniszterelnök előkészítő tárgyalásra Londonba uta-

zott, mert aggódott attól, hogy a francia befolyás megint Németország kárára fog érvényesülni Londonban. A német aggodalom nem is volt alaptalan, mert a közösen kibocsátott angol-francia híradság bejelentette, hogy a négy hatalom tanácskozását nem Londonban, hanem Genfben fogják megtartani. — Olaszország azonnal kijelentette, hogy elfogadja Genfet a tanácskozás székhelyéül. Németország azonban azt a végleges döntését közölte az angol kormánnyal, hogy a meghívást nem fogadja el. Ez a határozott visszautasítás nagy megütöközést keltett nemcsak Franciaországban, hanem Angliában is s bár az angol kormány reméli, hogy rá tudja bírni Németországot elhatározása megváltoztatására, ez időszerint alig lehet remélni, hogy a négy hatalom nagyfontosságú tanácskozását meg lehessen tartani. A német kormány vonakodásának fő-

oka az, hogy Genfben nemcsakára megint megkezdődnek az általános leszerelési konferencia tanácskozásai, ezekben pedig Németország nem akar részt venni addig, amíg előzetesen nem tisztázzák azt a kérdést: mennyiben hajlandók a nyertes hatalmak elismerni Németország igényét az egyenlő elbánáshoz. Ilyen előzetes tárgyalásra pedig a genfi levegő igazán nem alkalmas.

Uj államok Európában. Az egyik a Katalán állam Spanyolországban. — A spanyollal különben rokon Katalán nép törekvései függetlensége biztosítására már több századra nyulnak vissza. Megvalósításuk azonban csak most sikerült a spanyol köztársaság megalakulása után s most sem minden küzdelem nélkül. De a spanyol kormány végre megadta az önálló állam létét a Katalánoknak, természetesen a spanyol állam keretében. Itt tehát egy

nemzeti kisebbség hozzájutott a célhoz, amiért annyi időn át küzdött és szenvedett.

A másik önálló állam tulajdonképpen a nagy háboru után már megkapta állami önállóságának elismerését s mint független köztársaság vált tagjává az angol birodalomnak. Ez az állam Írország, melynek vezetője, De Valera, minden előzmény nélkül megszakította az angol-ír várháboru megszüntetése tárgyában folyt s jó eredménnyel befejezés előtt álló tárgyalásokat és azzal a kijelentéssel utazott vissza hazájába, hogy ki fogja fiáltani Írország teljes elszakadását az angol birodalomtól.

Az angol-ír viszonyt szerződés szabályozza s az angol kormány zajos helyeslés mellett kijelentette a parlamentnek, hogy teljesen a szerződés alapján áll s bármennyire rokonszenves legyen is a De Valera magatartása, alig remélik, hogy komoly eredményt érhessen el, mert gazdasági téren Írország Anglia nélkül nem élhet meg. Ezért az sem bizonyos, hogy De Valera saját hazájában is keresztül tudja vinni szándékát minden ellenmondás nélkül.

Magyar dolgok. A Gömböskormány részletes programját még nem terjesztette elő, de működését már megkezdette. Budapesten már megindult az úgynevezett városszéli telepítés, amely a magyar főváros külső határszélén több száz családot juttat olcsó áron és 25—30 évi csekély kamatos törlesztéssel házhoz és művelésre alkalmas területhez. Folytatják a Magyarországon keresztül vezető autót út építését. Ez az út Franciaország nyugati tengerpartján, Nwale (Caleir) városában kezdődik s Franciaországon, Svájcban Ausztrián, Szerbián és Bul-

gárián keresztül Konstantinápolyig vezet. Később tovább fogják vinni Ázsián keresztül Indiáig, úgy, hogy Londonból Indiáig jó úton lehet majd Indiába autózni. Magyarországon már készen van az osztrák határtól Budapestig s innen Ceglédig vezető út. Most építik tovább Kecskeméten át Szegedig és onnan a szerb határig. Ez az út nagy munkaalkalmat jelent most és az idegen forgalom hatalmas fellendülését, mikor készen lesz. Vagyis állandó gazdasági értéket.

A bortermelőkön is segít a magyar kormány: a csendőrség és a honvédség részére egy millió pengő értékű bort vásárol.

Ezenkívül Csehországgal végre sikerült olyan megállapodást kötni, amely ha ideiglenesen is, nagyértékű kivitel biztosít Magyarországnak. Így a gazdasági élet fellendülését már érzik Magyarországon és nagy bizalommal tekintenek a jövőbe.

Belpolitikai hírek

Zavarok a belpolitikában.

Vajda és Titulescu között az ellentét nem simult el. Sőt a király beavatkozása sem tudta a két politikus között fennálló egyenetlenkedést kiküszöbölni. A nemzeti parasztpárt kebelében is rendkívüli viszályok forrásává vált a Vajda és Titulescu közötti ellentét. Mihalache belügyminiszter Titulescu pártjára állott, Iunián pedig, mint közöltük, kilépett a nemzeti parasztpártból. Az események megpecsételték a kormány sorsát és Vajda miniszterelnök benyújtotta lemondását a királyhoz. A király Vajda lemondását elfogadta és azonnal tárgyalásokat kezdett a pártvezérekkel az

új kormány megalakítására vonatkozólag.

Két napi tanácskozás és bizonytalanság után a király Maniu Gyulát bizta meg kormányalakítással. Maniu vállalta a megbízást és megkezdte a kormány megalakítására vonatkozó munkálatokat. Maniu kormánya a következően alakult meg.

Elnök: Maniu Gyula, elnökhelyettes: Mironescu, belügyminiszter: Mihalache, külügyminiszter: Titulescu, pénzügyminiszter: Madgearu, igazságügyminiszter: Popovici M. közlekedésügyminiszter: Mirto, ipar- és kereskedelmügyi miniszter: Lugoseanu, munkaügyi miniszter: D. R. Ioanitescu, közoktatásügyi miniszter: Gusti, hadügyminiszter: Samsonovici, földművelésügyi miniszter: Voicu Nitescu, erdélyi miniszter: Crisan Ghita, besszarábiai miniszter: Pan Halipa, bukovinai miniszter: Sanciuc Saveanu.

Választási magatartása miatt elítéltek egy mezőteremi gazdát. A legutóbbi választás alkalmával Mezőterem községben a Magyar Párt hívei nagy küzdelmet folytattak a Gauamt híveivel az úgynevezett „deicsekkel“. A magyarpárti választók főkortese Mózer Miklós gazda volt. A korteskedés hevében nagy szócátákat vívtak a két párt hívei. Mózer Miklóst a választások után azzal védoltak meg, hogy államellenes magatartást tanusított a választások alkalmával. Állítólag azt mondotta volna, hogy jó lesz, ha mindonki a Magyar Pártra adja szavazatát, mert hat hónap múlva úgy is a magyarok veszik át az uralmat. A hadbírótság letárgyalta a Mózer ellen emelt vádat. Nem vette figyelembe azonban a mentő tanuk vallomásait és Mózer tizenöt napi elzárásra ítélte. Politikai jogait tizenöt év tartamára felfüggesztette.

Hírek

Terv az adófizetés könnyítésére. A pénzügyminiszteriumban tervezeten dolgoznak, hogy a 20 holdon aluli birtokosok buzában is fizethessék adójukat. Az ilyen módon összegyűlt búzát a hadseregnek adnák át, ellenértékét pedig a hadügyi költségvetésből a pénzügyminisztérium javára írják.

Szomorú sorsba jutottak a Regátban a székely munkások. Néhány héttel ezelőtt ügynökök járták be a Székelyföldet és munkásokat kerestek a Dunacsatorna építéséhez. Az ügynökök fényes ígérésekkel csábították a munkásokat a Regátba. A Magyar Párt vezetői azonnal figyelmeztették az embereket, hogy ne higgyenek az ámitóknak. Sajnos, azonban sokan vállalkoztak a kétes munkára. Most garmadával jönnek a levelek, hogy milyen pokolba jutottak a székely munkások a regáti csatornaépítésnél? Naponta 10 lejnél nem tudnak többet megkeresni és éheznek, mert sehol sem tudnak élelmet vásárolni még akkor sem, ha van pénzük. A munkavezetők ütök-verik őket, hogy a szerződés betartására kényszerítsék. Nagyon sokan gyalog indultak haza, hogy szenvedéseiktől megszabaduljanak.

Tovább kavarodik Kisküküllő megye székhelyének kérdése. Közöltük lapunkban, hogy Kisküküllő vármegye székhelyének kérdése körül nagy harc folyik. Egy időben úgy látszott, hogy azok fognak győzni, akik a régi

Befejeztük jutalom-sorsolásunkat.

Tavasszal hirdetett jutalom-sorsolásunk utolsó húzását megejtettük. Az Országos Magyar Párt által adományozott könyveket sorsoltuk ki, még pedig nem egyesek, hanem szövetkezetek, gazdakörök s más erkölcsi testületek számára. A most kisorsolt könyvek egy része használt, de teljesen jó állapotban van. A kisorsolandó könyvekből 8 sorozatot állítottunk össze és megejtettük a sorsolást. A szerencsés nyertesek a következők: E tédi hitelszövetkezet, papolci hitelszövetkezet, nagysármási gazdakör, margittai hitelszövetkezet, nagyzeréni hitelszövetkezet, anti hitelszövetkezet, kibédi hitelszövetkezet, biharpüs-pökii hitelszövetkezet.

A könyveket lapunk megjelenésével egyidőben elküldöttük kiadóvállalatunk, a Minerva nyomda útján.

székhely, Dicsőszentmárton fenntartása mellett foglaltak állást. Most megint úgy alakultak a dolgok, hogy a balázsfalviak győzelmének valószínűsége kezd előtérbe kerülni. A megyeszékhely áthelyezésével kapcsolatban Kisküküllő vármegye lakosságának nagy része elhalárczta, hogy amennyiben a megye székhelyét Balázsfalvára helyezik át, kérni fogják, hogy Kisküküllő megye háromnegyed részét csatolják Marostorda megyéhez. Az Országos Magyar Párt kisküküllő megyei tagozata népes gyűlésen tiltakozott az ellen, hogy a megye székhelyét Balázsfalvára helyezték át.

A román hadsereg Magyarországtól vesz búzát. A bukaresti terménykereskedők körében nagy riadalommal beszélnek, hogy a román hadsereg Magyarországon ezer vagon búzát vásárolt. Állítólag Nemzeti Bank már megadta az engedélyt a buza árának kifizetésére.

Kiküldték a parlamenti bizottságot a székelyudvarhelyi szenátor választás ügyében. A székelyudvarhelyi szenátor választás ellen a Magyar Párt kontesztációt nyújtott be. A parlament a Magyar Párt érvelését elfogadta és bizottságot küldött ki az udvarhelyi választás felülvizsgálására.

Uj utlevelek kerülnek forgalomba. Ezután ujformájú utleveleket fognak kibocsátani. A régi utlevelek addig a napig, amíg ki voltak állítva nem vesztik el érvényességüket. Az ezután kibocsátandó utlevelek pergamen papírból készülnek. Színiük világoskék és hasonlítanak az amerikai utlevelekhez. Az új utleveleket nagyon nehéz hamisítani. Az új utlevelek letelbelépésével egyidejűen a legszigorubb intézkedéseket foganatosították, hogy ezután csak azok kaphassanak utlevelet, akik adójukat teljes egészében rendezték.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

lehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Még két-hónap van hátra!

Az esztendő utolsó évnegyede vége felé közeledik. 1933. január 1-ig csak két hónap van. Arra kérjük előfizetőinket, *rendezzék ezen idő alatt hátrálékos előfizetési díjaikat.* A mai súlyos gazdasági viszonyok között, mikor lapunk előállításának, szétküldésének költségeit készpénzzel kell fedeznünk, mert senki sem ad ma hitelt, mi sem hitelezhetjük a lap előfizetési díjait. Mindenki igyekezzék rendezni azért is előfizetési hátrálékait, mert naptárt csak azoknak tudunk ajándékozni, akik előfizetési díjaikat december hó végéig rendezik. *Naptárunkat ugyanis a nehéz pénzügyi viszonyok miatt csak félannyi példányban nyomatjuk ki, mint tavaly. Aki tehát értékes könyvnaptárunkat ajándékképpen meg akarja kapni, rendezze sürgősen előfizetését!*

Elérkezett az idő új előfizetők toborzására is! Néhány héten belül értékes jutalmakat fogunk kitűzni új előfizetőink gyűjtői számára.

A tél a lelki épülések ideje s ennek legjobb eszközei a „Magyar Nép” és könyvnaptárunk értékes cikkei.

Önvédelem. A napokban sokgyermekes családapa jelent meg szerkesztőségünkben s elpanaszolta, hogy milyen aggodalmakat kell elszenvednie gyermekei sorsáért. Kolozson lakik, nem messzire Kolozsvártól. Kolozs a háború előtt mintaközség volt, a felnőttek jó erkölcsben éltek s példájukon rend és béke volt a fiatalság körében is. Most odavan a jó erkölcs, viszálykodnak a nagyok és egymást rongálják, gyilkolják a fiatalok. Ebben a tekintetben nincs különbség a magyar és román között. Némrégiben egy Rád Nyikulica nevű legényt vertek félholtra román legények, október 16-án pedig Olivér Ferenc magyar legényt vagdalták össze bicsokkal Gergely Ferenc és Gergely József. Szerinte a helyi csendőrség vezetője, Mojsza őrmester, nem lép föl

szükséggel a rakoncátlanokkal szemben, sőt olyanokkal barátkozik, akiket regulázni kellene. Ilyen körülmények között csak helyeselnünk lehet a kolozsi szülőknek azt az elhatározását, hogy nem bízzák teljesen a hivatalos hatóságokra a falu rendjét, hanem az önvédelem álláspontjára helyezkednek és az egyházak útján szervezkednek az ifjuság megfékezésére.

Anglia felmondta a szovjettel kötött kereskedelmi szerződést. Ez a szerződés most volt lejárában s az angol kormány értesítette a szovjetet, hogy nem újítja meg. A megújítás elmaradásának az az oka, hogy az angol birodalom gazdasági táncszokása megfelelő eredménnyel járt s az angol birodalom termelésének piacot teremtett, első sorban — magában az angol birodalomban.

Hideg telet jósolnak. A német időjósok szerint olyan kemény telünk lesz, mint 1911-ben, és 1921-ben volt. Akkor is a nagy telet hosszú, meleg ősz előzte meg. A legnagyobb hideg január, vagy február hónapban lesz a németek jóslása szerint.

Földgáz-forrást találtak a Hortobágyon. A Hortobágy pusztán végzett mély fúrás alkalmával földgáz forrásra bukkantak. A feltörő földgáz érdekes célra használják fel a Hortobágyon többéjszaka sem lehet eltévedni. Néhány nap óta husz méter magas örökéző fálya lobog a mátai pusztán. A világitóanyagot a mátai mélyfúrásból eredő földgáz szolgáltatja. A 44 ezer holdas pusztaság valamennyi pontjáról jól lehet látni a nagy világosságot.

Csehszországban fegyverrel hajítják be a románoktól az adót. A régi Maramarosmegyéhez tartozó Alsóapsa községben, amely most Csehszlovákiához tartozik, nagyobb számban élnek románok. Az alsóapsai román lakosság teljesen le van szegényedve, mert a határ közelében nem tudja foglalkozását szabadon folytatni. Ezért nem tudnak adót sem fizetni. Mikor a rahoi csehszlovák pénzügyigazgatónak jelentették, hogy az alsóapsai román lakosság nem tud adót fizetni, így kiáltott fel:

— Ha az alsóapsai románok nem fizetik az adójukat, úgy fel kell őket vinni az aapsai hegyekbe és ott főbelőni.

A pénzügyigazgató nem állott meg a szavaknál, hanem csendőrséget küldött a faluba, amely össze is zördült a román lakossággal. A csendőrség sortűzet adott a lakosságra, amelynek következtében két román lakós meghalt, tizenhat pedig megsebesült.

32 lejes REGÉNYEK.

Fayard: Szerelmi gyötrelem — — — — — Lei 32 —

Szederkényi Anna: Felszabadultak — — — — — „ 32 —

Körmendi: Vida Boonaback — — — — — 32 —

Kaphatók a **MINERVÁNÁL**

Clui—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák F.-u.) 1.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Temesvár mellett. Temesvár közelében borzalmas vasuti szerencsétlenség történt. A Zombolya felé haladó személyvonat alig hagyta el Temesvárt, kisiklott. A vonat két utolsó kocsija pozdörjává zúzódt. A mentési munkálatok azonnal megindultak. A szerencsétlenségnek 19 halott áldozata van. A halottakon kívül huszan súlyosan megsebesültek. A baleset valószínűleg hibás váltóállás miatt keletkezett.

Elítélték két kegyetlenkedő csendőrt. Bircia Aurél oravicai gazdát és fiát Vortian Marin és Marinescu Marin csendőrök alaptalanul gyújtogatással gyanúsították meg. Vallatás közben a gyanúsítottakat úgy elkínözték, hogy meghaltak. Az oravicai törvényszék most tárgyalta a kegyetlenkedő csendőrök ügyét. Vortian örmestert két évi fegyházra, Marinescu szakaszvezetőt pedig három hónapi fogházbüntetésre ítélték.

Gyógynövénygyűjtők figyelmeztetése. Ezen a nyáron megalakult Kolozsvárt a gyógynövénygyűjtők szövetkezete „Cooperativa Adonis” név alatt, amelynek célja a hazai gyógynövények értékesítése. Ez a szövetkezet alulirotnak az elnöklelet a gazdasági akadémia segítségével megkezdte a működését. Már eddig is fölkerestek annünket bel- és külföldi gyógynövénykereskedők és nagydrogészek gyógynövényszállítás ügyében, azért fölhívom mindazokat, akik gyógynövényekkel rendelkeznek, jelentsék be aluliroftól készletüket, hogy annak értékesítését elősegíthessük. — Ez szerint keresnek nagymennyiségű borsmentát, hársfavirágot, arjófűvet stb.

Dr. Páter Béla.

A volt miniszterelnöknek nincsen román állampolgársága. Vajda miniszterelnök kérését adott be Kolozsvár város tanácsához. A kérésben az állampolgársági listába való felvételét kéri. Különös dolog, hogy Vajda Sándornak, aki a békekonferencián megteremtette Nagyromániát, nincs román állampolgársága. Hasonlatos ez az eset Seipel osztrák kancellár ügyéhez. Róla is kiderült, 1928-ban, hogy nincs meg az osztrák állampolgársága. Seipel két nap múlva megkapta az osztrák állampolgárságot, bizonyára Románia volt miniszterelnöke is meg fogja kapni!

Baj van a petróleum körül! Az ipari és kereskedelmi ügyi minisztériumban levő petróleum-osztályban nagy csalás nyomára jöttek. Megállapították, hogy az államot büntös tisztviselők sok millió lejjel károsították meg. Vasilescu mérnököt ezzel kapcsolatban felmentették a petróleum-osztályban viselt állásától.

Ford bizik. A nagy gazdasági válság végét hirdeti Ford, az amerikai automobil gyáros. Ford cikket írt egy amerikai ujságban és ebben a jövőről a legbizakodóbb hangon emlékezik

meg. Ford szerint az emberiség rövidesen példátlan jólét korszakába lép. Az új korszakban több munkaalkalom lesz, mint eddig volt. A gazdag emberek eltűnnek, de szegény ember se lesz. Ford cikkét avval fejezi be, hogy mindennek, ami az emberiségre nézve valóban hasznos, fenn kell maradnia, ami azonban káros az emberiségre, annak pusztulnia kell.

Igen tisztelt Uram! Egy barátom tanácsára elhatároztam régi betegségeim, rheuma, bányadtság és ülőidegzsába ellen az Ön Togat-tablettáit használni; s már az első csomag elhasználása után megállapíthattam a szerető hatását. E csodás készítményért legteljesebb elismerésemet fejezem ki Önöknek, s a Togat-tablettákat mindenkinek ajánlani fogom. Brassó, 1931. dec. 19. C. W. Muehlbaeher.

Ischiásnál egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz reggel éhgyomorrra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését s könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsekszik a FERENC JÓZSEF viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál is kifejt. A FERENC JÓZSEF keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Éljen az alkalommal!

Utazzék Budapestre november hó 10-én az Orbis-iroda vonatával. Vasut Kolozsvárról oda- és vissza, továbbá a magyar vizum díja összesen 690 lejbe kerül. — A Nagyváradon csatlakozók ugyanazokért 475 lejt fizetnek. Akik részt akarnak venni ebben a páratlan olcsó, szép utazásban, mihamarább küldjék be a részvételi díjat a következő címre: ORBIS utazási iroda Cluj-Kolozsvár, Calea Victoriei (Kossuth Lajos-utca) 7. szám. — November 4-ig az utlevelet is be kell küldeni láttaozás végett, hogy november 10-re a kedvezményes utazást elő lehessen készíteni.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

A gyümölcsfák és bokrok őszi ültetése.

Mikor kezdődhetik ősszel az ültetés?

Kísérletek megmutatták, hogy az almát és körtét már szeptember hó folyamán is egész jól lehet ültetni. Ribiszke és egres is annál jobban fejlődnek, minél korábban kerülnek az új helyükre. Tülevelüket szeptember elején lehetőleg korán kell elültetni. A csonthéjasokat, kajszinbarack, őszibarack, cseresznyét és meggyet a legjobb október közepétől ültetni. Ettől az időtől kezdve lehet az összes díszfákat és bokrokat, ép úgy a télálló évelőket is ültetni. Nem ültethetők azok a növények, amelyeknek gumói a fagy iránt érzékenyek, mint a dália, gladiolák, stb. A jukkát is jobb tavasszal ültetni, mivel csak jól begyökerezve bírja ki a telet.

A jól vezetett faiskolából kikerülő lomblevelű fák és bokrok a leveleiktől meg vannak tisztítva. Ha a csemetéket magunk neveljük, akkor is így kell eljárunk. Ha a csemetéket levelekkel vesszük ki és úgy ültetjük át, a levelek több nedvességet párologtatnak el, mint amennyit a visszavágott gyökerek utána pótolhatnak; mivel azok az új helyen még nem kezdték meg a működést és ezáltal a növények akkora kárt szenvedhetnek, hogy rövid idő alatt elpusztulnak.

Hogy az őszi ültetésre is a talajt lehetőleg jól elő kell készíteni az természetes. Házikertekben új telepítések előtt legjobb a talajt egészen felforgatni. Ahol a forgatás nem lehetséges, ott ültetőgödörket kell ásni. Az ültetőgödör mintegy 120 cm. széles és 80 cm. mély legyen. Ültetés előtt a gödört oly magasra töltjük vissza, hogy a fa gyökereit később jól elhelyezhessük. Ezen munkánál az a fontos, hogy a föld jól meg legyen taposva. Az esetben, ha karót is teszünk a fa mellé, még a gödör betöltése előtt kell beállítani, mert csak ez esetben kapja meg a fa a szükséges támaszt.

A faiskolában a fa gyökerei a kiásás alkalmával többé kevésbé megsérülnek. Ültetés előtt ezeket a megsérült gyökereket simára kell vágni. Arra kell még ügyelni, hogy a gyökérvágás úgy történjék, hogy a vágási felület a földön fekjűdjék.

Az őszi ültetésnél a fák koronaágait nem vágjuk vissza. A koronametszést tavasszal végezzük és pedig az almaféléknél a vezérágat $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{2}$ -re metszük vissza, úgy, hogy a felső szem a múlt évi metszés fölé essék. A koronaágakat úgy vágjuk vissza, hogy a felső szem mindig kifelé álljon és mintegy 15–20 cm-el mélyebben álljon, mint a vezérág felső szeme. A szilva, cseresznye és meggy hajtásai hosszúságuknak legalább felére, de lehet $\frac{1}{3}$ -ra is visszavágni. A kajszin és őszibaracknál a koronaágakat úgy vágjuk vissza, hogy csak 4–6 szem maradjon meg. Az így visszametszett fák tavasszal sokkal jobban fejlődnek, mint azok, amelyeknek a koronaágai nem lettek visszavágvva. A csonthéjasok, de különösen a kajszin és őszibarack gyakran egészen elpusztul, ha nincs megfelelően visszavágvva.

Az ültetésnél ügyelni kell arra, hogy a fa mintegy 10 cm.-el magasabban legyen, mint ahogy a faiskolában állott. Ültetés után a föld lerokkad még az esetben is, ha az jól meg volt taposva, és csak azután kerül a fa a megfelelő magasságba. Ha a fát támkaróval látjuk el — utak, szántóföldek, legelőkön ez szükséges — csak igen lazán kötjük hozzá, hogy a fa a földdel együtt súlyedhessen.

Az őszi ültetéskor feltétlenül szükséges a földet a fák törzse körül jól felhalmozni. Ezáltal a gyökerek jó nedvesek maradnak és a frissen vágott gyökerek nincsenek annyira kitéve a fagynak, mintha tányér maradna a törzs körül. A fa több támasztékot kap és a szél nem tudja olyan könnyen ide-oda mozgatni, ha nincs is támkaróhoz kötve. Az őszibaracknál, amely télen könnyen fagy el, további előny is van a föld felhalmozásának. Ha az őszibaracknak, a halom fölötti része el is fagy, a halomban levő része egészséges marad és tavasszal kihajt, ami által a fa meg van mentve. Ezen ok miatt mindazokat a gyümölcsfajokat, amelyek a fagy iránt érzékenyek — különösen a diófát is — lehetőleg magas földhalommal vesszük körül és a halmokat csak tavasszal huzzuk szét, amikor a fák hajtani kezdenek. Ekkor készítjük a fák tányérját.

A nyulrágás ellen a frissen ültetett gyümölcsfákat náddal vagy kóréval be kell kötni. Ajánlatos, hogy az őszibaracknál ez a bekötés nagyon fontos legyen, hogy egyuttal védelmet nyújtson a fagy ellen is.

Ősszel mindaddig lehet ültetni, míg a föld be nem fagy. Természetesen ügyelni kell arra, hogy már 2—3 fokos hidegben ne ültessünk és a fa gyökereit szabadban ne hagyjuk, mivel a gyökerek a fagytól könnyen kárt

sz szenvednek. Őszi ültetéskor a fákat nem öntözzük, mivel ebben az időben elég nedvesség van a talajnak.

Rózsákat is ültethetünk ősszel. A magas törzseket elültetés után azonnal lefektetjük és elfedjük. A bokorrózsákat jól felhalmozzuk. A koronaágakat mindakettőnél csak tavasszal vágjuk vissza,

Ifj. Ambrosi Mihály.

Megalakult a háromszékmegyei Gazdakör. Háromszékmegye gazdái dr. Molnár Dénes gazdasági jogtanácsos előterjesztésére megalakították a vármegyei Gazdakört. A háromszékvármegyei Gazdakör, mint az Erdélyi Gazdasági Egyesület tagja alakult meg és határozott propagandát akar kifejteni a megyében a gazdasági eszmék népszerűsítése érdekében.

Új könyv baromfitenyésztők számára. Hasznos baromfitenyésztési könyv jelent meg Magyarországon. A könyv a baromfitenyésztés ismertetésével és bírálatával foglalkozik. Részletes utasítást tartalmaz a baromfi kiállításokon követendő bírálati szabályokról. A könyv a következő fajták leírását tartalmazza: ban-

na, rózsástaraju, fehér; ban-
na, rózsástaraju, fekete; ko-
sznyaku erdélyi; langshan;
shorn, fehér; magyar, fehér,
golyaszínű, kendermagos és
sárga; minorka, fehér és fekete;
sz, fogolyaszínű; orpington,
fehér és sárga; plimut, fehér és
színezett; rhode island, vörös;
sandotte, fehér; gyöngytyuk,
fehér és bronzpulyka; indiai fu-
kacska, fehér és őszinű; khaki
pohell kacska; pekingi kacska, a
fajták közül az emdeni lud-
fajták fordulnak nálunk
gyakrabban és a legnagyobb
számban élők. Nagyban növelik
használatosságát a szil-
mellékletek, amelyeket nagy-

részt Rainerné Istvánffy, Gab-
riella, hirneves művésznőnk és
részben néhai Heyer Gy. festett.
A könyvnek helyet kell foglalnia
minden baromfitenyésztő szak-
könyvtárában. A könyv megren-
delhető a Baromfitenyésztők Or-
szágos Egyesületénél, Budapest,
IX., Üllői-ut 25., I. 10. Ára 6
pengő.

Mitől függ a tejelés? Az álla-
tok téli istállója megkezdő-
dött. A fejős tehenekre most
különös gondot kell fordítani,
mert a fejős tehenek a legké-
nyesebbek a takarmányozás és
tartás módjára. Tanulmánykép-
pen az alábbiakban közöljük

azokat a körülményeket, ami-
lyek a fejős tehenek tejelését
befolyásolják: 1. A takarmány
összetétele. 2. A takarmány
összeállítása (pl. tulsok s vize-
nyős takarmány). 3. A takar-
mányozás idejének helytelen
elosztása (bő tejelést többször
etetni.) 4. A takarmány nem
egészséges. 5. Mészhiány van
jelen. 6. Hideg vagy meleg ivó-
viz. 7. Tulmeleg az istálló. 8.
Fejés módja. 9. Beteg tehén. 10.
A tehén sovány. 11. Előhasi te-
hén. 12. Apasztó tehén. 13. Idős
tehén. 14. Lárma az istállóban.
15. Rovarok (legyek) 16. Idege-
nek az istállóban.

PIAC

Piaci árak Enyeden.

Buza 85—100, kukorica 25—
30, paszuly 35—40, krumpli
10—20 lej 20 literes vékánként.

Igás ökör párja 8—12 ezer
lej, szopó borju 4—500, növen-
dék borju 700—800, tehén
2000—3000 lej darabonként.

Szőlő kilonként 8—10 lej,
őbor 10—16 lej.

Emelkednek a kukorica árak.

A romániai gabona piacon
elénkség tapasztalható. Utóbbi
napokban különösen a kuko-
rica árában történt jelentősebb
emelkedés. — Számítani lehet
arra, hogy a külföldi vásárlá-
sok következtében a kukorica
ára kissé emelkedni fog egész
Romániában.

**Gyümölcsfák
és cserjék, disznóvénnyek, rózsák
Szőlőültvények**
árjegyzékét kívánatra azonnal küldi
Ambrosi-Fischer & Co.
AIUD—Nagyenyed.

MELLOTTA

SZÜRETKOR.

Nagy ünnepek készül a dombok alján,
hangossá lesz a völgyi magány —
itt-ott már titkos ősz-szél lebben...
érett gerezdek cseppje csenget:
ígyál, pajtás! a kedved enged
s a búd is elalszik tőle csendben!...

A napsugár: néma, fáradt fény
aranyat sző a fák levelén,
s a fák szívében hit terem...
Amott a dombon vígság-üzte gond,
idelelt nesztelen hull az árva lomb, —
— Minő szép játék ez, Istenem!

S bár az én mezőmön nem nyílnak gerezdek,
az én vetéseim mind-mind odavesztek...
— sorsom álmodása kereszt-útra tévedt:
itt járok bolyongva szüret-dombos tájon:
az én bánatom is kevesebbet fájjon,
látva embereket, kiket áld az élet.

... Az ünneplő dombok vig lármával telve,
dalos társaságtól körülünnepelve.
— Hej, pedig majd holnap,
ha fagyos szél seper át a fosztott tájon,
a néma mezőket csak egyedül járom...

Máthé András.

Debrecenben mindenki doktor.

Csokonai Vitéz Mihály, a híres költő és Budai Ézsaiás, a nagy tudós között, egyszer, barátságos beszélgetésben, az a kérdés is szóba került, vajjon micsoda mesterember van Debrecenben legtöbb?

— Alkalmasint eszmadia, timár vagy csapó, — vélekedett a tudós.

Csokonai mosolygott:

— Hát én tudom, hogy Debrecenben legtöbb a doktor.

— Ugyan ne szóljon, édes öcsém uram, — mondotta a tudós professzor. — Hova gondol? Hiszen egész Debrecenben nincsen több hat orvosdoktornál, meg tizenöt kirurgusnál!

— Már pedig én csak azt vallom, hogy Debrecenben legtöbb a doktor. Ha a nagytiszteletű úr nem atallja, hát fogadjunk tíz font jó verpeléti dohányba, hogy nekem van igazam.

Budai Ézsaiás nevetve tartotta oda a telyerét:

— Hát fogadjunk, öcsém uram, már csak azért is, mert egy kis dohány mindig elkél a magamfajta szegény embernek.

— Holnap délben bebizonyítom a nagytiszteletű professzor urnak, hogy nekem van igazam, — mondotta Csokonai és elbucszott a jeles tudóstól.

Másnap reggel Csokonai Vitéz Mihály bekötötte az orcáját fehér kendővel, mint akinek a foga fáj és elindult a piac felé. Alig tette ki a lábát a házból, szemközt megy vele nemes Eisothka uram, a gubásmester és az az első szava, hogy:

— A foga fáj a ténsúrnak? Meleg hamut rá, nem segít egyéb.

Csokonai szépen megköszönte a jó tanácsot, és Eisothka uram tanácsát nevével együtt beleírta a könyvecskéjébe.

Alig megy tizenöt lépést, találkozik egy öreg diákkal, aki messziről kiáltja:

— Hideget rá Miska, hideget! Tapasztalásból tudom, mert nekem is sok bajom volt a fogammal.

Csokonai Vitéz Mihály ezt is szépen megköszönte és ugyancsak beleírta a könyvecskéjébe. Mig kiért a piacra, legalább is husz minden rendű jó embere akadt, aki kérdés nélkül is legott ajánlott valamit a fogfájás ellen. De a piacra kezdődött csak igazán az ajánlgatás. A sok jó kofaasszony körülvete Csokonai Vitéz Mihályt és szapora nyelvök forgott, mint a kereplő.

— Zsálya használ arrul, nemzetes uram.

— De már csak jobb a körisbogár.

— Szekfüolaj kell arra, Vitéz uram.

— De bizony fodormentaolaj.

— Majoránnaolaj.

— Hallgasson kend Sári néni. A fogfájásnak csak egy orvossága van: fekete kutyaszőre, égett borban főve.

— No, én meg azt mondom, hogy gőzölés használ.

Igy és még százféléképpen beszéltek a jó kofaasszonyok és Csokonai mindent feljegyeztet, a tanácsadók nevével egyben.

Mikor aztán a főbíró, a nótárius, meg még vagy ötven úri ember is annondta, miképp szabadulhat meg az ember a fogfájástól, szemben megy a költővel nagytiszteletű Budai Ézsaiás professzor uram. Ráteszi a kezét Vitéz Mihály vállára.

— A foga bomlik öcsém uramnak? No hát én csak annyit mondok, hogy az ellen csak egy jó orvosság van: a borbély hideg vasa.

Csokonai ezt is följegyezte, aztán átadta a könyvecskét az érdemes tudósnek.

— Nagytiszteletű urammal együtt éppen százhetvenkilenc doktorom akadt ma reggel. És ha akarnám, lenne ezer is még. Mert Deb-

recenben mindenki doktor. Kérem hát azt a tiz font jó verpelétit.

Azzal leoldozta képéről a kendőt.

— Nagy lurkó vagy, öcsém, de igazad van, — mondotta nevetve Budai Ézsaiás, — csak legyen elég börböncéd, küldöm a dohányt, és pedig husz fontot. Megéri a tanulság, hogy milyen tudákos állat az ember.

Tóth Béla.

Apó-ágok • Átonál

A gyümölcsfa.

Egy úr utazás közben meglátott egy öreg falusi gazdát, aki almacemetéket ültetett.

— Mit bajlódik ezzel, jó öreg? — kérdezte tőle. Hiszen kend már nem eszik ennek a gyümölcséből.

— Hát az úr mi a manót ennek most, ha az apja nem ültette volna? — válaszolt az öreg.

Mégis csak jó dolga van az állatorvosnak!

— Melyik orvos nem kap szemrehányásokat a halott hozzártartozóitól?

— Az állatorvos.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért helyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

B. M.-né Nántü. Borsmentát korlátlan mennyiségben beváltanak a következő helyen: Cooperativa Cluj,

Academia Agricole. Beváltási ára különként körülbelül 30—40 lejt. Sajnos, a többi növény jelenleg nem értékesíthető, mert ezeket még a nyár folyamán kellett volna beküldeni s így a jövő évig várni kell. Annak idején érdeklődjék s akkor készségesen szolgálunk felvilágosítással a beváltás módozatára és árakra nézve.

T. K. Leveléből úgy látjuk, hogy az Ön szolgálatában levő eselédleány súlyosan megbetegedett, azonban Ön nem közli azt, hogy a betegség mi okból állott elő. Talán olyan munkát végzett, amely őt hibáján kívül tette beteggő? Közöljük Önnel, hogy a kezelési költséget milyen esetekben kell Önnek, vagy a leánynak fizetnie. Ha a leány a szolgálatából kifolyólag betegedett meg, azon esetben Ön köteles a rendes béren kívül a gyógykezelési költséget is teljes egészében fizetni, sőt ha felgyógyul, még három hónapig ugyanazon összeget, amennyit kapott havonta. Ha a szolgáló a hibás, akkor Önnek nem kell fizetnie. Megtörténhetik az is, hogy a betegséget senki sem felelős s ekkor a törvény értelmében Ön egy hónapi gyógykezelés költségét kell fedezze.

B. A. Állami szolgálatban levő alkalmazottaknál 30 évi szolgálat után bárki nyugdíjazható, azonban ilyen esetben úgy tekintik, mintha kiszolgált volna a 35 évet és a teljes nyugdíjat folyósítják részükre. Ugy látjuk, hogy Ön nincsen tisztában azzal, hogy a nyugdíj megállapítása, illetőleg annak összege milyen körülményektől függ. Ön azt írja, hogy a legutolsó évi fizetését kellene megkapja, azonban a törvény másképp intézkedik. A nyugdíjat ugyanis a következőképpen számítják ki. A legutolsó 3 évi összfizetése összeadandó a

ez mivel 36 hónapot tesz ki, vagyis 3 évet, elosztandó 36-al. Ha ez megtörténik, egy havi nyugdíja jön ki s ezt megszorozva 12-vel, egy évi nyugdíjának összegét megkapja. Ha Ön nincs megelégedve a nyugdíj megállapításával, azon esetben a kikészített végzés vételétől 60 nap alatt adja be kérvényét a bukaresti Casa de Conturi-hoz.

F. L. Az elmúlt évben már foglalkoztunk hasonló kérdéssel szintén a „Tanácsadó” rovatunkban, tehát Önt akkor is érdekelhette a kérdés. Más esetben sziveskedjék gondosan elolvasni a másoknak nyújtott tanácsunkat, ha az eset Önre is vonatkozik. Miután a választ sürgősen kéri, kivételesen ismét megadjuk tanácsunkat. Ha Ön azon időben, amikor a rokkantoknak jelentkezniök kellett a rokkantságuk megállapítása végett, beteg volt s ezt igazolni is tudja, azon esetben a rokkantsága megállapítása végett forduljon kérésével közvetlenül a hadügyminisztérium egészségügyi igazgatóságához (Ministerul Armatei Directiunea Sanitară București) és kérje, hogy okmányai alapján utalják az illetékes katonai orvosi bizottsághoz (Comisia Medico Militara) s amennyiben ez a bizottság Önt rokkantnak nyilvánítja s erről igazolványt ad, azon esetben Önnek igénye van nyugdíj, segély és utazási kedvezményekre. A kéréshez a következő okmányok csatolandók hiteles másolatban. 1. Bizonyíték arról, hogy melyik ezredben szolgált és melyik fronton sebesült meg. 2. Orvosi bizonyítvány azon katonai vagy esetleg polgári kórházból, ahol kezelték. 3. Állampolgársági bizonyítvány.

Rendelje meg a

PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot.

Előfizelési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár.

Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám

Kérjen mutatószámot!

Szerkesztői hírek

Közöltük előző számainkban, hogy az 1933. évi könyvnaptárunk összeállítását rövidesen megkezdjük. Ugyanakkor figyelemztettük a hátrálékos előfizetőket a díjak beküldésére. Ezen felhívásunkra már eddig is többen rendezték hátrálékaikat, de bizony még sokan vannak, akik nem vették figyelembe felszólításunkat. Már most közöljük tehát az érdekeltekkel, hogy kivételt nem tehetünk s csak azok részére küldhetünk naptárt, akik előfizetéseikkel az év végéig rendben vannak. Aki eddig elmulasztotta az előfizetését rendezni, annak még alkalmat adunk erre, mert ha a hó végéig beküldik hátrálékaikat, azokat a naptárigénylők közé azonnal felvesszük s a naptárt részükre feltétlenül biztosítjuk. Előfizetőinken mulik tehát, hogy a naptárhoz hozzájuthassanak.

R. T. Dicsőszentmárton, H. S. Érkörtvélyes, O. M. Nagyzerénd, Sz. F. Szövérd, M. F. Brassó, M. Zs. Nyárádszereda, J. S. Gernyeszeg, T. L. Valkány, P. A. Torockó.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A. S. Melegföldvár. Sajnáljuk, hogy nagy fájdalmai vannak betegségé miatt. Forduljon bajával orvoshoz. Verső nem közölhető. Mint a „Magyar Nép” hú olva-

sója észrevehette, hogy magánérdekű verseket nem közlünk. Verse formailag gyenge. A lapot tovább küldjük, mert nem osztjuk álláspontját, hogy amiért versét nem közöljük, nem járthatja tovább lapunkat.

A következő befolyt pénzeket nyugtazzuk: Sz. L. Pankota 1496, S. A. Világos 150, H. J. Arad 75, Sz. K. Fugyivásárhely 175, A. M. Gyanta 150, K. Gy. Kozmás 150, N. I. Secelean 170, B. J. Torja 150, B. K. Kézdimártonfalva 150, D. A. Lisznyópatak 150, V. J. Szászvolkány 150, Z. I. Haro 150, B. Gy. F. Sóvárada 155, Hitelszöv. Hosszúmező 325, S. P.-né Amac 155, Sz. A. Étfalvazoltán 150, B. I. J. Marosbogát 150, N. M. Rugonfalva 155, F. M. Nagysolymos 150, F. Gy. Szemlak 150, Cs. S. Bögöz 145 (r. 1932. dec. 31-ig), K. F. Nagyvárad 150, T. I. Magyar-nemegeye 150 lej.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5. vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Eladó harmoniumok, zongorák, orgona, zongora hangolást és javítást elvállal Simon László orgonakészítő, Cluj-Kolozsvár, Str. Bratianu (Király-u.) 24.

Minden áruszállítási akcióban részt vesz, éppen ezért

künnö és olcsó regényekért és szakkönyvekért forduljon

a MINERVÁHOZ

Cluj-Kolozsvár. Str. Regina Maria (volt Deák F. utca) 1.

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalának
Cluj-Kolozsvár

Alulírott most a második huzás előtt, be akarok lépni az osztály-sorsjátékba. Az első huzás jegyének az árát is kifizetem.

Rendelek Önöknél.....db.....

nyolcad	(125 + 125 lej.)	osztálysorsjegyet utánvétellel.
negyed	(250 + 250 lej.)	
fél	(500 + 500 lej.)	
egész	(1000 + 1000 lej.)	

(A nem kívánt sorsjegy törölendő.)

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet
R.-T. Cluj-Kolozsvár.

Tisztelettel:

olvasható aláírás.

repost jelölés.